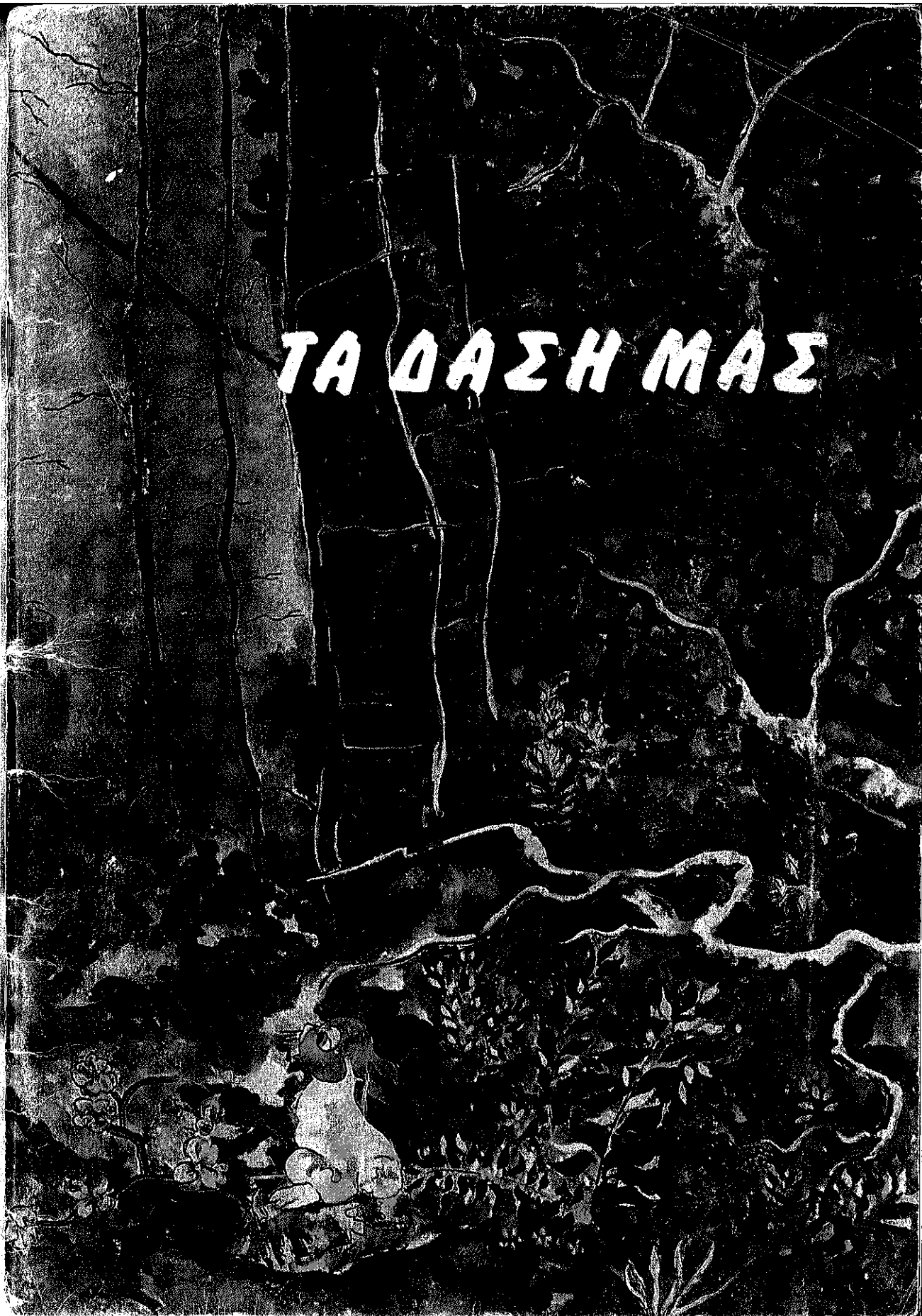

ΤΑ ΔΑΣΗ ΜΑΣ

ΤΑ ΔΑΣΗ ΜΑΣ

ΤΑ ΔΑΣΗ ΜΑΣ

Έκδοση: Υπουργείο Γεωργίας
Γενική Γραμματεία Δασών & Φυσικού Περιβάλλοντος
Δ/ση: Ανάπτυξης Δασικών Πόρων
Τμήμα: Δασικών Εφαρμογών

Επιμέλεια ύλης: Αστ. Ζάχαρης - Δασολόγος
Επιμέλεια έκδοσης: Μαρ. Θεοδότου - Γραφίστας - Μακετίστας
Σκίτσα: Γ. Παστάκας - Ζωγράφος
Εκτύπωση: Ευρωεκτυπωτική - Σμυρنيωτάκης Α.Ε.

Δάσος = Ζωή

Τί είναι δάσος και δασικές εκτάσεις γενικά:

Το δάσος δεν είναι μόνο δένδρα. Είναι ένα σύνολο διαφόρων φυτών όπου βέβαια κυριαρχούν δένδρα, μαζί με τα διάφορα ζώα που συνυπάρχουν και με το έδαφος και κλίμα που επικρατεί στην περιοχή. Όλες οι εκτάσεις που καλύπτονται από φυσική βλάστηση λέγονται δασικές, ανεξάρτητα από το αν κυριαρχούν δένδρα, θάμνοι ή φρύγανα και αποτελούν ένα πολυσύνθετο σύνολο με δική του ζωή και λειτουργίες. Αποτελούν το Δασικό Οικοσύστημα που παίζει σημαντικό ρόλο στη βιολογική ισορροπία μέσα στη φύση.

Είναι ένα φυσικό αγαθό, με πολύπλευρη σημασία και ανυπολόγιστη αξία για τη ζωή, για τον άνθρωπο. Ένας ανανεώσιμος φυσικός πόρος με τεράστιες ανεξάντλητες δυνατότητες για την οικονομική, περιβαλλοντική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου, για τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών ζωής. Γι' αυτό εκτάσεις που καλύπτονται με πυκνή φυσική βλάστηση, συνοπτικά την λέμε «Δάσος». Δεν πρέπει να καίγονται ή να καταστρέφονται με οποιοδήποτε τρόπο οι δασικές εκτάσεις γιατί απώτερος σκοπός μας είναι να γίνουν τελικά δάση όπου να κυριαρχούν τα δένδρα.

Δάσος: Υγεία - Πλούτος - Πολιτισμός

Το Δάσος είναι πολύτιμο:

Η σημασία και η αξία του δάσους εκφράζεται μέσα από τις διάφορες λειτουργίες του (περιβαλλοντικές, παραγωγικές, κοινωνικοπολιτιστικές).

• Μειώνει την ένταση του φωτός και επιδρά στη σύνθεσή του, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο φωτοκλίμα.

— Η μείωση της έντασης είναι ανάλογα με το είδος των δένδρων και την πυκνότητα. Σε δάσος με πεύκα φθάνει το 50% ενώ σε δάσος με οξυές στο 90%.

— Το φύλλωμα του δάσους απορροφά πιο πολύ την ερυθρά και λιγότερο την πράσινη ακτινοβολία με αποτέλεσμα το φως στο δάσος να είναι πιο πλούσιο σε πράσινη ακτινοβολία και έτσι πιο ευχάριστο και ξεκούραστο και να επιδρά ηρεμιστικά.

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

• Παράγει το απαραίτητο και αναντικατάστατο για τη ζωή μας οξυγόνο ενώ δεσμεύει το επικίνδυνο για τη ζωή διοξείδιο του άνθρακα.

— Δάσος 1 στρέμματος σε ένα χρόνο δεσμεύει από την ατμόσφαιρα περίπου 400 κιλά διοξείδιο του άνθρακα και το μετατρέπει — με τη φωτοσύνθεση — σε 400 κιλά περίπου οξυγόνου, από το οποίο περισσότερο από το μισό (περίπου 250 κιλά) μένει ελεύθερο — όσο χρειάζεται (καταναλώνει) ένας άνθρωπος σε ένα χρόνο.

- Απορροφά και εξουδετερώνει διάφορες επιβλαβείς ουσίες.

Σ' ένα χρόνο:

- Ένα στρέμμα δάσους απορροφά πάνω από 400 κιλά διοξείδιο του άνθρακα και το μετατρέπει σε οξυγόνο.
- Ένα στρέμμα δάσους από πεύκα μπορεί να συγκρατήσει 3.200 κιλά και δάσος οξυάς 6.400 κιλά από στερεά σωματίδια (σκόνη).
- Ένα στρέμμα δάσους ερυθρελάτης απορροφά 25 κιλά διοξείδιο του θείου και άλλων οξειδίων, ενώ δάσος λεύκης μέχρι 19,3 κιλά.

- Αμβλύνει τις ακραίες θερμοκρασίες, μειώνει τις μεγάλες, αυξάνει τις μικρές και παρεμποδίζει το σχηματισμό δρόσου και πάχνης.

- Το δάσος συγκρατεί μεγάλο μέρος της ηλιακής ακτινοβολίας και παρεμποδίζει τη γήινη ακτινοβολία. Έτσι το καλοκαίρι π.χ. η θερμοκρασία στο δάσος μπορεί να είναι μικρότερη και πάνω από 10 βαθμούς Κελσίου από ότι στο ύπαιθρο.

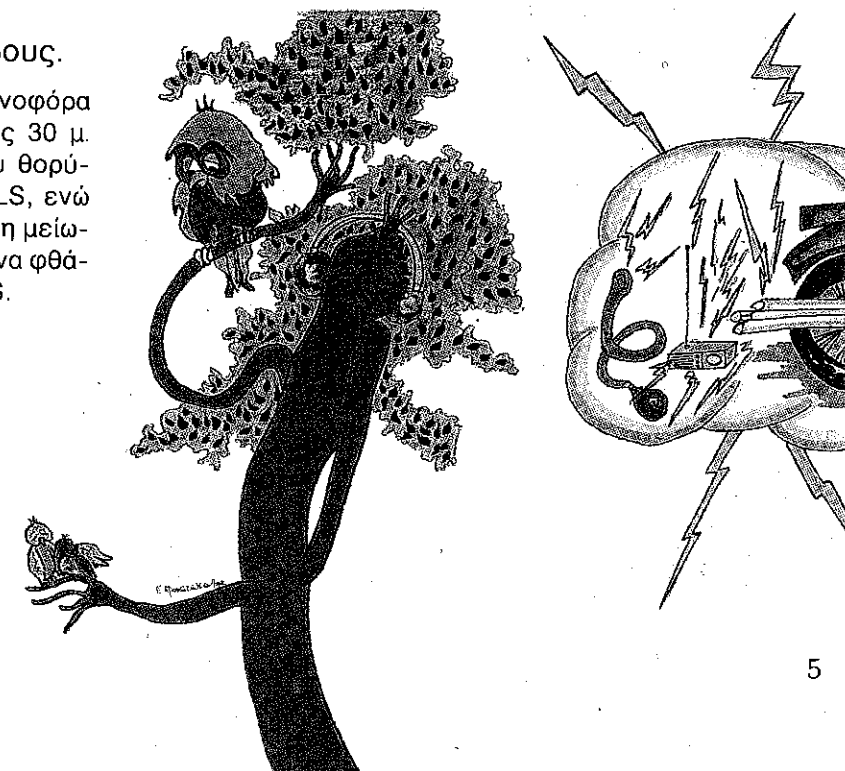

- Μειώνει την ένταση του ανέμου.

- Σε απόσταση περίπου 150 μέτρων μέσα σε δάσος από πεύκα η κίνηση του ανέμου σταματά τελείως, σε δάσος από έλατα η απόσταση φθάνει τα 120 μ. και σε δάσος ελάτης και ερυθρελάτης μόνο στα 40-50 μέτρα.
- Μετά από το δάσος (στην υπήνεμη πλευρά) η ένταση του ανέμου μειώνεται στο 12-15% της αρχικής (στο ύπαιθρο) σε απόσταση 400 περίπου μέτρων δηλαδή περίπου σε απόσταση 15 πλάσια του ύψους των δένδρων του δάσους.

- Μειώνει τους θορύβους.

- Ζώνη δάσους από κωνοφόρα δένδρα που έχει πλάτος 30 μ. μειώνει την ένταση του θορύβου κατά 5-6 DESIBELS, ενώ σε ζώνη πλάτους 100 μ. η μείωση της έντασης μπορεί να φθάσει και τα 30 DESIBELS.

- Αυξάνει τις βροχές, μετατρέπει σε βροχή (βροχοομίχλη), την υγρασία του αέρα και υγροποιεί την ομίχλη.

- Οι βροχές (ανάλογα με το ανάγλυφο του εδάφους) αυξάνονται από τα δάση μέχρι 6% ενώ η βροχοομίχλη μπορεί να ξεπεράσει και το ετήσιο ύψος βροχής.

- Συγκρατεί το νερό της βροχής και δεν το αφήνει να πέφτει με δύναμη στο έδαφος και να το διαβρώνει.

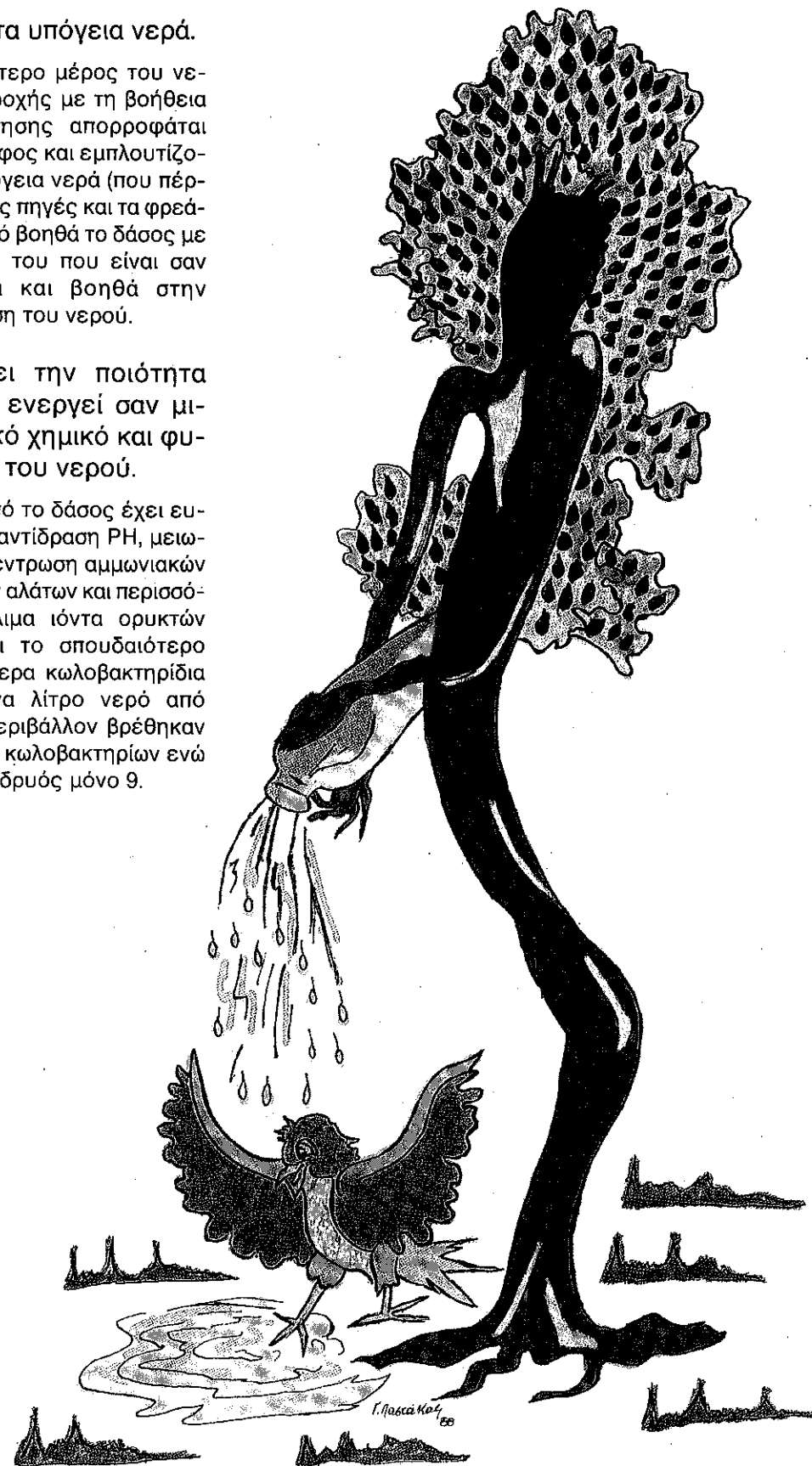
- Το φύλλωμα μπορεί να συγκρατήσει μέχρι και 3 χιλιοστά ή μέχρι και το 50% της βροχής ενώ ένα πολύ μικρό μέρος απορρέει επιφανειακά (περίπου 10-20%) αποτρέποντας έτσι το σχηματισμό πλημμυρών.

- Ενισχύει τα υπόγεια νερά.

- Το μεγαλύτερο μέρος του νερού της βροχής με τη βοήθεια της βλάστησης απορροφάται από το έδαφος και εμπλουτίζονται τα υπόγεια νερά (που φέρνουμε με τις πηγές και τα φρέατα). Σ' αυτό βοηθά το δάσος με το έδαφός του που είναι σαν σφουγγάρι και βοηθά στην απορρόφηση του νερού.

- Βελτιώνει την ποιότητα του νερού, ενεργεί σαν μικροβιολογικό χημικό και φυσικό φίλτρο του νερού.

- Το νερό από το δάσος έχει ευνοϊκότερη αντίδραση PH, μειωμένη συγκέντρωση αμμωνιακών και νιτρικών αλάτων και περισσότερα ωφέλιμα ιόντα ορυκτών ουσιών και το σπουδαιότερο πολύ λιγότερα κωλοβακτηρίδια π.χ. σε ένα λίτρο νερό από υπαίθριο περιβάλλον βρέθηκαν 920 σπόρια κωλοβακτηρίων ενώ από δάσος δρυός μόνο 9.

• Συγκρατεί το έδαφος και εμποδίζει τη διάβρωση.

— Σε δάσος φυλλοβόλων δένδρων παρατηρήθηκε διάβρωση 5 κιλά σε ένα στρέμμα, σε αναδάσωση με πεύκα 1 κιλό ενώ σε γεωργικό έδαφος 1.000 κιλά και σε βοσκότοπο 80 κιλά.

Στη χώρα μας η καταστροφή από τη διάβρωση υπολογίζεται σε 50.000-100.000 στρεμ. το χρόνο δηλ. χάνουμε σε έκταση όση είναι η έκταση ενός μικρού νησιού μας.

• Εμποδίζει την εξάτμιση του εδάφους και αυξάνει την υγρασία του.

— Η μείωση της εξάτμισης του εδάφους κάτω από το δάσος φθάνει το 40-50% εκείνης του εξωδασικού εδάφους. Έτσι έχουμε και αυξημένη υγρασία στο έδαφος του δάσους (μέχρι και 24%).

• Δεν εξαντλεί το έδαφος και βοηθά στην δημιουργία εδάφους.

— Με τις βιολογικές λειτουργίες του δάσους έχουμε την ανακύκλωση των θρεπτικών συστατικών.

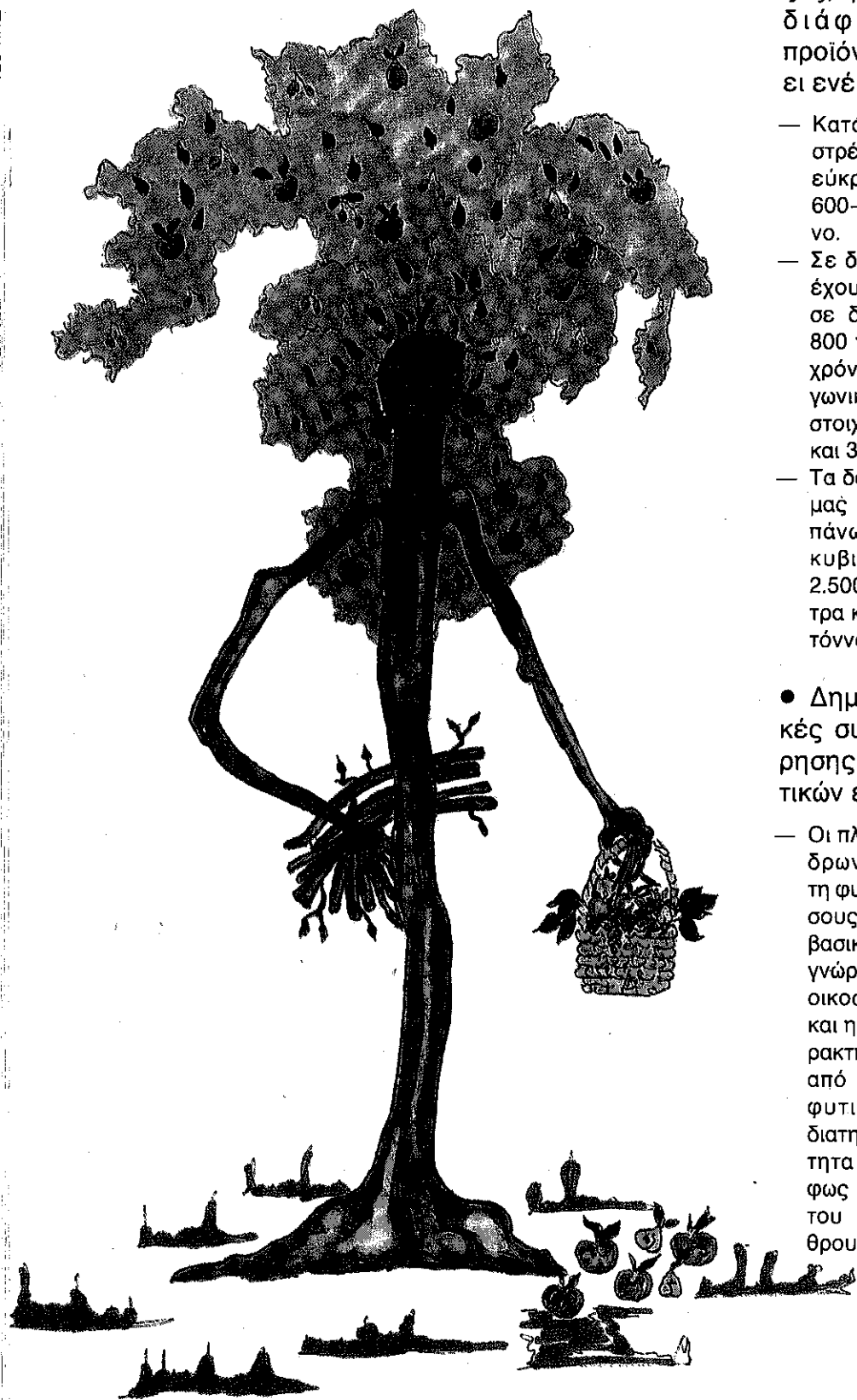
— Σε δάσος πλατυφύλλων δένδρων, από τα φύλλα που πέφτουν ενισχύεται το έδαφος με 250-450 κιλά ξηρή οργανική ουσία σε κάθε στρέμμα το χρόνο.

— Η οργανική ουσία επίσης που παράγεται από την υποβλάστηση σε δάση φυλλοβόλων δένδρων φθάνει τα 20 κιλά ενώ σε δάση κωνοφόρων 100 κιλά τέφρα το χρόνο σε κάθε στρέμμα.

• Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την προστασία, διατροφή και διατήρηση πολλών ζωικών οργανισμών.

— Ανάλογα με το δάσος, τις γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες, έχουμε και την ανάλογη παρουσία διαφόρων ζώων, μικρών και μεγάλων, τετράποδα και φτερωτά, ασπόδνυλα κ.ά.

Ιδιαίτερα εντυπωσιακή είναι και η παρουσία διαφόρων μικροοργανισμών (μύκητες κ.λπ.) π.χ. σε ένα τετραγωνικό μέτρο φυλλάδας σε δάσος με πεύκα 35 εκατ., σε δάσος δρυός 84 εκ. και σε μικτό 240 εκατομμύρια.

- Παράγει σημαντικές ποσότητες βιομάζας, μας προσφέρει διάφορα δασικά προϊόντα και δεσμεύει ενέργεια.

- Κατά μέσο όρο ένα στρέμμα δάσος, στην εύκρατη ζώνη παράγει 600-2.500 κιλά το χρόνο.

- Σε δάσος φυλλοβόλων έχουμε 1.600 γραμ. και σε δάσος κωνοφόρων 800 γραμ. βιομάζας το χρόνο για κάθε τετραγωνικό μέτρο και αντίστοιχη ενέργεια 6.600 και 3.400 Kcal.

- Τα δάση στη χώρα μας, μας δίνουν το χρόνο πάνω από 3.000.000 κυβικά μέτρα ξύλο, 2.500.000 κυβικά μέτρα καυσόξυλα, 13.000 τόννους ρετσίνη κ.ά.

- Δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες διατήρησης διαφόρων φυτικών ειδών.

- Οι πληθυσμοί των δένδρων προσδιορίζουν τη φυσιογνωμία του δάσους και αποτελούν το βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα των δασικών οικοσυστημάτων. Αλλά και η υποβλάστηση χαρακτηρίζεται συνήθως από μεγάλη ποικιλία φυτικών ειδών που διατηρούν την ικανότητα αφομοίωσης με φως μέχρι και 5-10% του φωτός της υπαίθρου.

Γενικά το δάσος με τις διάφορες λειτουργίες του:

- Δημιουργεί υγιεινές συνθήκες εργασίας και διαβίωσης.

- Προσφέρει ευκαιρίες απασχόλησης, δημιουργίας, άθλησης, ψυχαγωγίας.

- Εμποδίζει τη δημιουργία χειμάρρων και πλημμυρών.

- Βοηθά στη διατήρηση της βιολογικής ισορροπίας στη φύση.

- Εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες διατήρησης πλούσιας χλωρίδας και πανίδας.

- Προσφέρει πολύτιμα προϊόντα (ξύλο κ.λπ.) για τη ζωή και την πρόοδο.

- Συμβάλλει στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη.

Το Δάσος είναι η Ζωή μας

Υπάρχοντα δάση:

Η χώρα μας διατηρούσε απέραντα και πλούσια δάση κατά τη μακρινή αρχαιότητα.

Οι πολλές και συχνές όμως καταστροφές που υπέστησαν στο πέρασμα του χρόνου (όπως ληστρικές υλοτομίες, εκτεταμένες εκχερσώσεις, αλόγιστη υπερβόσκηση και κυρίως πυρκαγιές) είχαν σαν αποτέλεσμα τη συνεχή υποβάθμιση και περιορισμό των δασών.

Σήμερα τα δάση μας καλύπτουν έκταση 25.124.180 στρεμμάτων που αναλογεί στο 19% της συνολικής έκτασης της Χώρας.

Οι εκτάσεις που καλύπτονται με άλλες μορφές δασικής βλάστησης (θάμνους, φρύγανα κ.λπ.) ανέρχονται σε 52.749.608 στρέμματα δηλαδή 40% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Τα δασικά δένδρα από τα οποία συγκροτούνται κυρίως τα δάση μας είναι η δρυς, το έλατο, το πεύκο, η οξυά κ.ά. Ενώ αξιόλογη είναι η παρουσία και άλλων δασικών δένδρων, όπως είναι η καστανιά, το κυπαρίσσι, το πουρνάρι, το σφεντάμι κ.ά.

**Το δάσος χωρίς τον άνθρωπο μπορεί να υπάρχει,
ο άνθρωπος όμως χωρίς το δάσος δεν μπορεί να ζήσει.**

Το δάσος και ο άνθρωπος

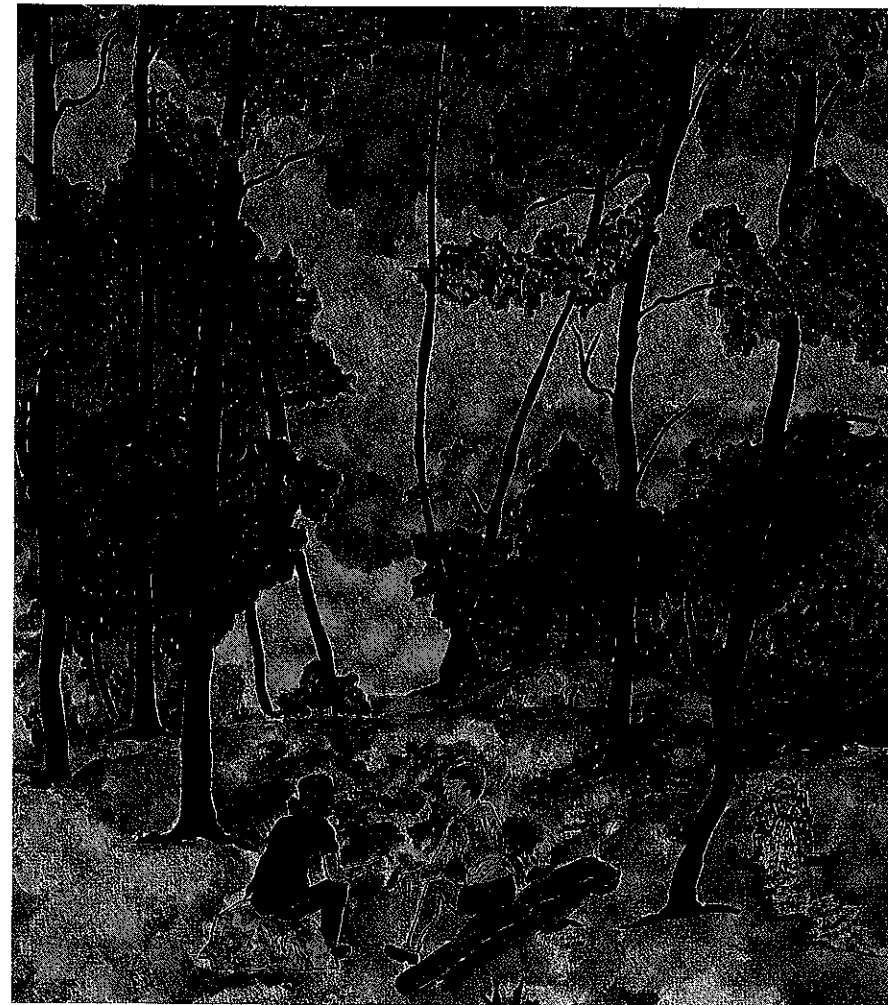
Ο άνθρωπος συνδέθηκε με το δάσος από την πρώτη στιγμή της εμφάνισής του πάνω στη γη και μάλιστα στενότερα.

Το δάσος του εξασφάλισε τροφή, στέγη, προστασία, ψυχαγωγία και εργασία. Του πρόσφερε την απαραίτητη ξυλεία, τα καυσόξυλα και τα άλλα δασικά προϊόντα (καρπούς, ρετσίνα κ.ά.) για τη διαβίωση και την πρόοδό του.

Επίσης το δάσος του έδωσε τις ευκαιρίες και τις δυνατότητες για κοινωνικές, θρησκευτικές, καλλιτεχνικές και άλλες εκδηλώσεις και απασχολήσεις για την πνευματική, κοινωνική και πολιτιστική του άνοδο.

Στο πέρασμα των αιώνων το δάσος συνεχίζει να προσφέρει και ο άνθρωπος βρίσκει τρόπους και αξιοποιεί πολύπλευρα την πολύτιμη αστείρευτη φυσική πηγή ζωής, προόδου και πολιτισμού.

Έτσι το δάσος ταυτίζεται με την ίδια τη ζωή και την ιστορία του ανθρώπου πάνω στη γη.

Περισσότερα δάση = Καλλίτερες συνθήκες ζωής

Τα δάση μας κινδυνεύουν

Ο άνθρωπος στάθηκε ανέκαθεν απέναντι στα δάση φίλος και εχθρός, προστάτης και εκμεταλλευτής.

Ο άνθρωπος με αφορμή διάφορες ανάγκες ή από άλλες αιτίες, με τις διάφορες καταστρεπτικές του επεμβάσεις υποβάθμιζε και περιόριζε συνεχώς τα δάση.

Η φύση όμως αντιστέκεται. Τα δάση αγωνίζονται να διατηρηθούν και ο αγώνας συνεχίζεται.

Ο κίνδυνος καταστροφής των δασών μας συνεχίζεται κυρίως από τις πυρκαγιές.

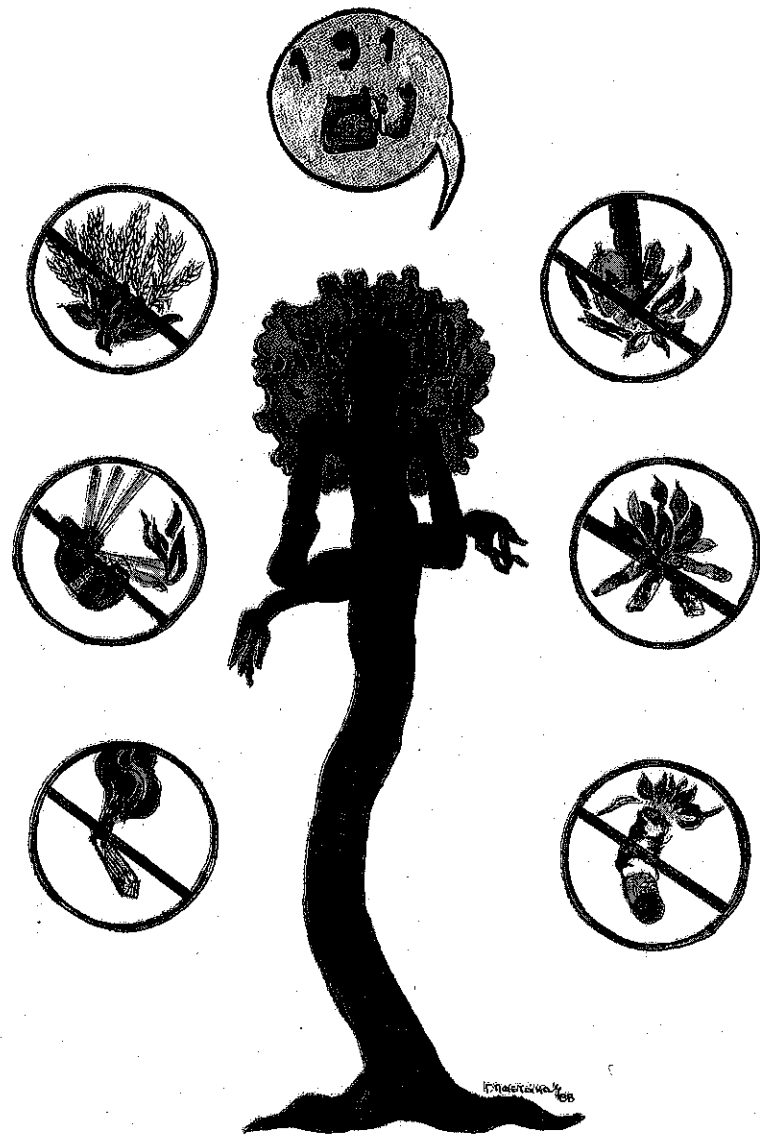
Κάθε καλοκαίρι χιλιάδες στρέμματα πολύτιμων δασών μας καίγονται.

Μόνο κατά την τελευταία δεκαετία είχαμε:

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ	ΚΑΕΙΣΑ ΔΑΣΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ	
		ΔΑΣΟΣ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ
1981	1.159	386.529	427.644
1982	1.045	108.433	165.289
1983	968	109.068	87.064
1984	1.284	120.175	216.383
1985	1.442	486.312	568.191
1986	1.082	101.092	144.041
1987	1.266	136.047	327.103
1988	1.898	273.700	831.311
1989	1.284	236.004	187.631
1990	1.322	210.881	175.053
1991	1.041	80.002	155.735

Όταν καταστρέφονται τα δάση κινδυνεύει και η ζωή μας

Αιτίες των πυρκαγιών

Οι περισσότερες πυρκαγιές στα δάση προέρχονται από ανθρώπινες δραστηριότητες και απ' αυτές, ίσως οι πιο πολλές, από αμέλεια.

Οι πιο πολλές πυρκαγιές από αμέλεια οφείλονται σε:

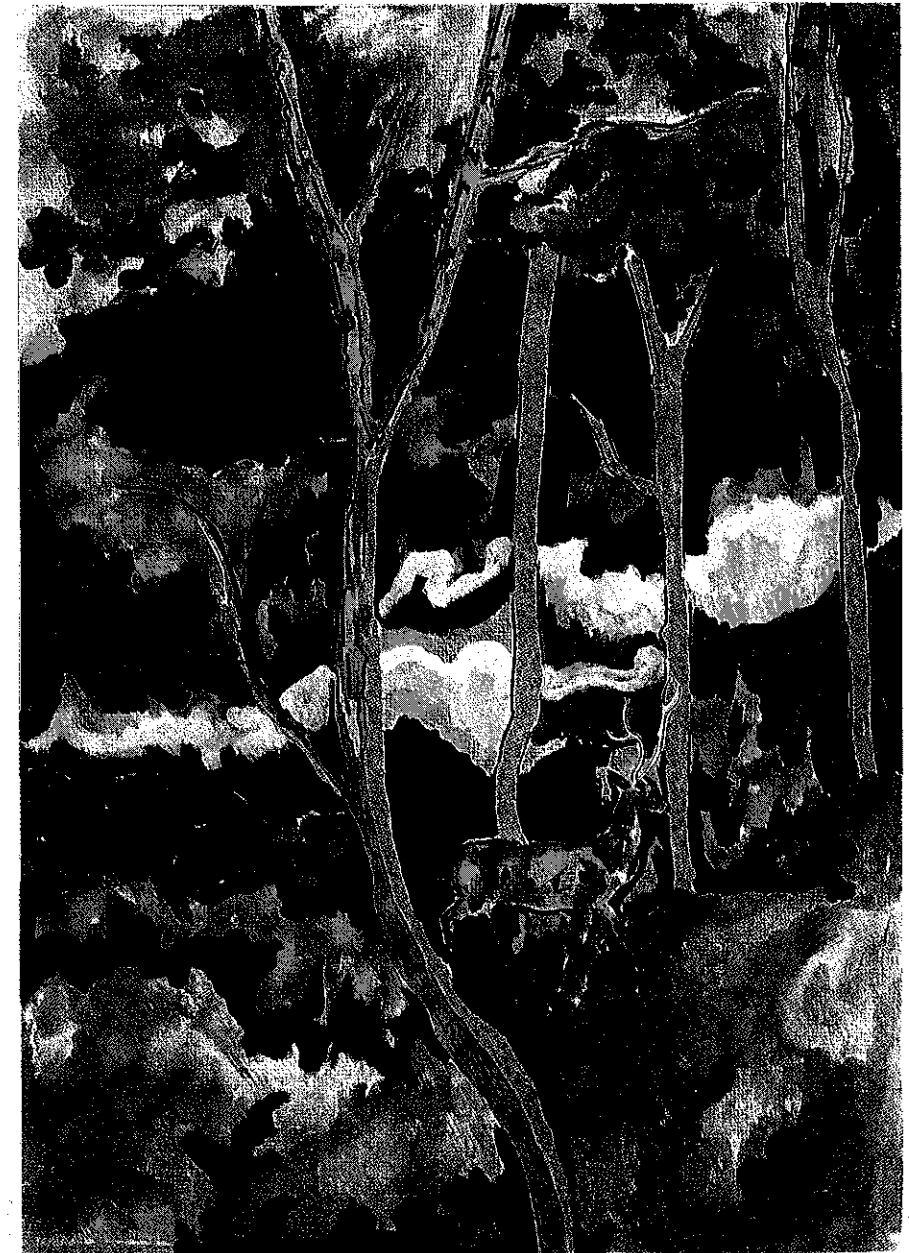
- Πέταμα αναμμένων τσιγάρων και σπύρων
- Άναμμα απρόσεκτα και εγκατάλειψη εστιών φωτιάς μέσα ή κοντά σε δάση.
- Καθάρισμα χωραφιών (κάψιμο καλάμιών, χόρτων κ.λπ.).
- Κάψιμο βοσκοτόπων
- Κάψιμο σκουπιδιών
- Σπινθήρες μηχανημάτων
- κ.λπ.

Δάσος + Αμέλεια = Πυρκαγιά

Συνέπειες των πυρκαγιών

Πυρκαγιά σημαίνει καταστροφή.

Όταν όμως ένα δάσος καταστρέφεται έχουμε τεράστιες, ανεπανόρθωτες, ανυπολόγιστες συνέπειες στο περιβάλλον, στην οικονομία, στη ζωή μας.

ΜΕ ΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

- Υποβαθμίζεται γενικά το περιβάλλον και οι οικολογικές συνθήκες χειροτερεύουν και μπορούν να κάνουν δύσκολη τη δημιουργία και πάλι δασών και να επιφέρουν ανεπανόρθωτη και επικίνδυνη διατάραξη της βιολογικής ισορροπίας.
- Εγκαταλείπονται τα εδάφη στη διαβρωτική δράση των βροχών και στον κίνδυνο να παρασυρθούν προς τη θάλασσα.
- Δημιουργούνται χείμαρροι και ενισχύονται οι πλημμύρες.
- Μειώνεται η δυνατότητα των εδαφών να συγκρατήσουν τα νερά των βροχών και να εμπλουτίσουν τα υπόγεια νερά, τις πηγές και τα ποτάμια, με αποτέλεσμα την λειψυδρία.

- Στερούμαστε την πολύτιμη ξυλεία και τα άλλα δασικά προϊόντα για πολλά χρόνια, μέχρι να ξαναγίνει —αν ξαναγίνει— το δάσος όπως ήτανε προτού καεί.
- Δημιουργούνται διάφορα προβλήματα κοινωνικά, υγείας, εργασίας, αναψυχής κ.λπ.
- Επιβαρύνεται η οικονομία με τις τεράστιες δαπάνες κατάσβεσης και τις ανυπολόγιστες επίσης δαπάνες που απαιτούνται για την αποκατάσταση —όσων είναι δυνατή— ζημιών.

Πυρκαγιά = Καταστροφή + Ερήμωση

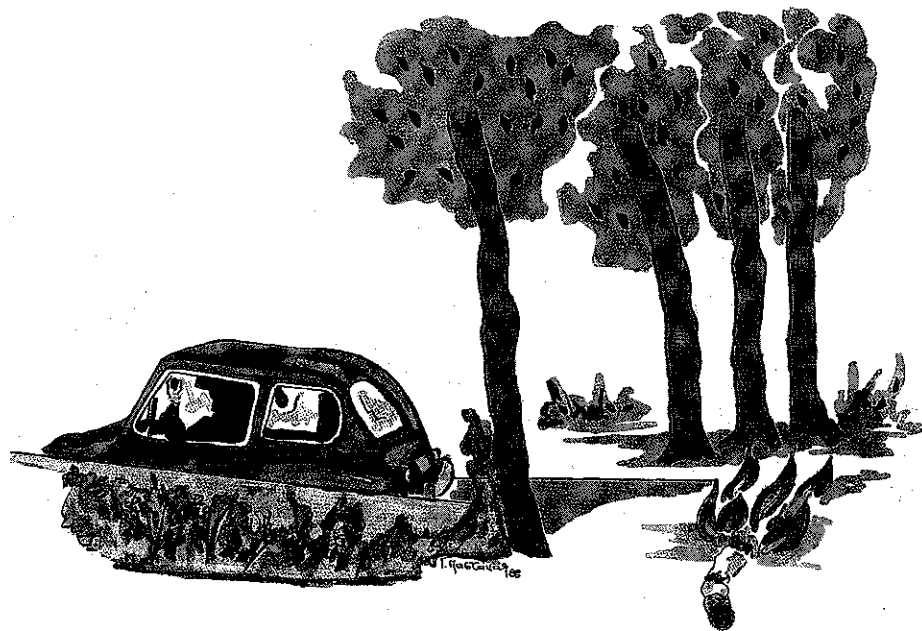

Πρόληψη των πυρκαγιών

Ασφαλώς η πρόληψη είναι ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης του μεγάλου κινδύνου που απειλεί τα δάση μας — των **Πυρκαγιών**.

Η πρόληψη των πυρκαγιών όμως συνδέεται με τις αιτίες που τις προκαλούν και βέβαια η αποφυγή τους αφορά τον καθένα.

Είναι ανάγκη λοιπόν πέρα από τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνει η Πολιτεία, ο καθένας να προσπαθεί ώστε να μη γίνει ποτέ πρόξενος πυρκαγιάς.

Πιο συγκεκριμένα με τις υποχρεώσεις που ορίζονται από τη Δασική Νομοθεσία, θα πρέπει κυρίως:

— Να μην ανάβει ή να διατηρεί φωτιά για οποιοδήποτε σκοπό στο ύπαιθρο και μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις ή πλησίον τους και μέχρι απόσταση τριακοσίων μέτρων.

— Να μην τοποθετεί ή να εγκαταλείπει εύφλεκτες ύλες, άχρηστα είδη και απορρίματα μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις και μέχρις απόστασης τριακοσίων μέτρων.

— Να μην πετάει αναμμένα τσιγάρα μέσα στα δάση και στις δασικές εκτάσεις.

— Να μην καίει αγρούς ή αγροτικές εκτάσεις ή χορτολιβαδικά εδάφη όταν βρίσκονται μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις ή κοντά τους και μέχρις απόστασης τριακοσίων μέτρων κ.λπ. Γενικά δεν πρέπει να γίνεται χρήση της φωτιάς στο ύπαιθρο.

Όταν είσαι στο δάσος να θυμάσαι:

- Μια σπίθα φωτιάς μπορεί να φέρει την καταστροφή.
- Το πέρασμα αναμμένου τσιγάρου ή το απρόσεκτο άναμμα φωτιάς μπορεί να γίνουν αιτία πυρκαγιάς.
- Έχεις υποχρέωση να εμποδίσεις κάθε ενέργεια που μπορεί να γίνει αιτία πυρκαγιάς.

Με λίγη προσοχή μπορούμε να σώσουμε τα δάση
από την καταστροφή

Κατάσβεση των πυρκαγιών

Μπροστά σε μια πυρκαγιά δεν πρέπει να στεκόμαστε αδιάφοροι, διότι έτσι γινόμαστε συνυπαίτιοι της καταστροφής.

Πρέπει επίσης να θυμόμαστε ότι έχει τεράστια σημασία η επέμβαση για την κατάσβεση να γίνει όσο το δυνατόν πιο σύντομα, προτού η φωτιά επεκταθεί, προτού να είναι αργά.

Η προσπάθεια για την αντιμετώπιση μιας πυρκαγιάς θα είναι τόσο αποτελεσματικότερη όσο πιο γρήγορα βρεθούμε κοντά στη φωτιά — όσο πιο έγκαιρα γίνει η επέμβαση για την κατάσβεση.

Ο πιο απλός τρόπος για να σβήσουμε τη φωτιά είναι να χρησιμοποιήσουμε κλαδιά με τα οποία χτυπάμε τις φλόγες στη βάση τους - στη ρίζα τους.

Ακόμα μπορούμε να ρίξουμε χώμα ή νερό αν υπάρχει, άλλα αντικείμενα (π.χ. ρούχα) ή ν' ανοίξουμε και αντιπυρικές ζώνες μπροστά ή λοξά στο μέτωπο της φωτιάς - προς την κατεύθυνση του προχωράει η φωτιά.

Θα πρέπει να χτυπάμε τη φωτιά κατά μέτωπο, ας μας το επιτρέπουν οι φλόγες και ο καπνός να πλησιάσουμε. Διαφορετικά τη χτυπάμε από τα πλάγια προχωρώντας προς το μέτωπο. Παράλληλα προσέχουμε να μην αφήνουμε τυχόν μεμονωμένες εστίες που μπορούν να εξελιχθούν επικίνδυνα, χωρίς να τις σβήσουμε τελείως.

Αν στο μεταξύ έχει έρθει η Δασική Υπηρεσία ή και άλλες ενισχύσεις (όπως Πυροσβεστική Υπηρεσία, Πυροσβεστικά αεροπλάνα, Στρατός κ.λπ.) δεν πρέπει να εγκαταλείψουμε τη φωτιά, διότι η βοήθεια όλων μέχρι το τελικό σβήσιμο είναι πολύτιμη.

Αλλά και μετά την κατάσβεση και προτού εγκαταλείψουμε τον τόπο της φωτιάς πρέπει να ελέγξουμε καλά όλη την περιοχή και προπαντός το όριο της καμένης έκτασης για τυχόν εστίες που πολλές φορές δε φαίνονται από μακριά, ώστε ν' αποφύγουμε τον κίνδυνο της αναζωπύρωσης και μιας νέας πυρκαγιάς.

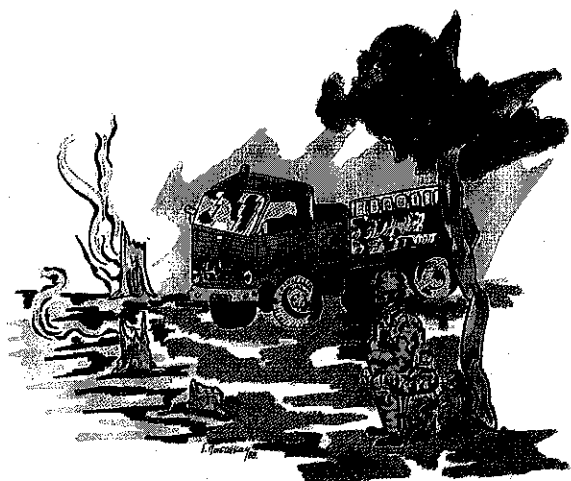
Είναι λοιπόν φανερό πως για ν' αντιμετωπιστούν έγκαιρα και αποτελεσματικά οι πυρκαγιές είναι απαραίτητο, στην προσπάθεια του Κράτους, να προστεθεί και η συμμετοχή όλων.

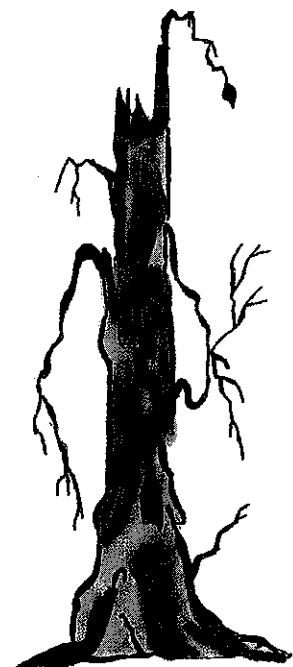

Όταν δείς φωτιά σε δάσος έχεις υπο- χρέωση:

- Να μη φύγεις αδιαφορώντας διότι γίνεσαι και συ συνυπαίτιος.
- Να προσπαθήσεις να τη σβήσεις προτού επεκταθεί (με κλάδια, χώμα κ.λπ.).
- Να ειδοποιήσεις και άλλους να βοηθήσουν στην κατάσβεση, αν δε μπορείς μόνος σου.
- Να μην απομακρυνθείς αν δε σβήσει τελείως η φωτιά.
- Να ειδοποιήσεις τη Δασική Υπηρεσία στο Τηλέφωνο 191 και να βοηθήσεις στο έργο της.

Πρέπει και μπορείς να βοηθήσεις και συ, για να σωθούν
τα δάση από την καταστροφή.

Γ. Πατσιάλας '88

Μετά την πυρκαγιά

Το έργο της Δασικής Υπηρεσίας δε σταματά με το σβήσιμο της πυρκαγιάς.

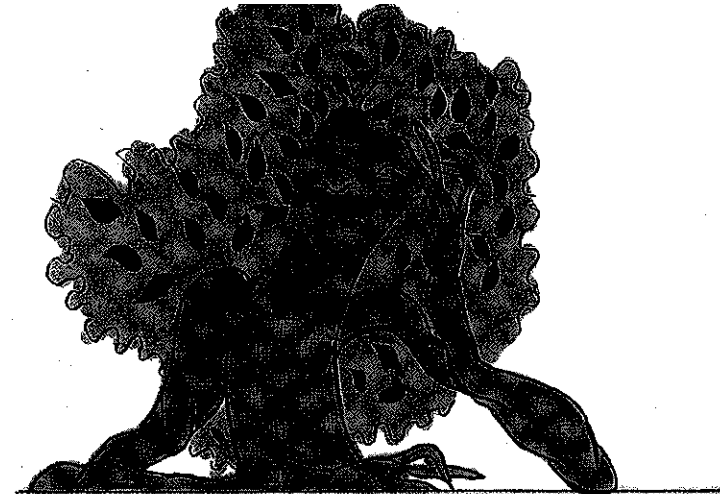
Η δασική έκταση που κήκε κηρύσσεται υποχρεωτικά **αναδασωτέα**, σύμφωνα με το σύνταγμα και δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί για κανένα άλλο σκοπό.

Ξεχωριστή προσπάθεια καταβάλλεται για τον περιορισμό γενικά των συνεπειών, την αποκατάσταση των καταστροφών, την ενίσχυση των ζημιωθέντων και βέβαια την τεχνητή αναδάσωση όπου η φυσική παρουσιάζει δυσκολίες ή είναι αδύνατη.

Παράλληλα αρχίζουν και οι ανακρίσεις για την ανακάλυψη και δίωξη των εμπρηστών, ενώ η καμένη έκταση βρίσκεται υπό συνεχή έλεγχο για την τήρηση των διατάξεων προστασίας της.

Σε όλη όμως αυτή την προσπάθεια ασφαλώς πολύτιμη είναι η συμμετοχή και γενικά κάθε σχετική βοήθεια από τον καθένα — από όλους.

Βοήθησε στην προστασία των δασών για ένα καλύτερο σήμερα - για ένα ελπιδοφόρο αύριο

Γ. Πατσιάλας '88

**Προστατεύοντας τα δάση
Προστατεύουμε τη ζωή και το μέλλον του τόπου.**

Νομικές συνέπειες

Από τη Δασική Νομοθεσία (Ν. 998/79) προβλέπονται όχι μόνο οι υποχρεώσεις για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών (πρόληψη, κατάσβεση κ.λπ.) αλλά και αυστηρές κυρώσεις για τους παραβάτες όπως είναι:

— Με φυλάκιση μέχρι ένα χρόνο τιμωρούνται όσοι ανάβουν ή διατηρούν φωτιά, τοποθετούν ή εγκαταλείπουν εύφλεκτες ύλες, άχρηστα είδη και απορρίμματα, πετούν αναμμένα τσιγάρα, καίνε αγρούς χορτολίβαδα, ανθρακοκάμινια, ασβεστοκάμινια κ.λπ. μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις και σε απόσταση μέχρι τριακόσια μέτρα.

Εάν όμως εξ αιτίας αυτών των ενεργειών επακολούθησε πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο χρόνων.

Στην περίπτωση των ανθρακοκαμίνων, ασβεστοκαμίνων και άλλων εγκαταστάσεων, μπορεί να διαταχθεί και δήμευση των προϊόντων, των εργαλείων και μηχανημάτων κ.λπ.

— Με φυλάκιση ενός χρόνου τιμωρούνται όσοι απασχολούν προσωπικό σε εργασίες μέσα ή κοντά σε δάση ή δασικές εκτάσεις και οι οποίοι παραλείπουν να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα εποπτείας και οργάνωσης των εργασιών με αποτέλεσμα να προκληθεί πυρκαγιά (σε δάσος ή δασική έκταση). Με την ίδια ποινή τιμωρούνται και όσοι έχουν υποχρέωση εποπτείας ανήλικων τέκνων (κάτω των 17 ετών) ή ατόμων ακαταλόγιστου ή ελαττωμένης ικανότητας για καταλογισμό, εάν από την παράλειψή τους το πρόσωπο που είναι υπό την εποπτεία τους προκάλεσε πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση.

— Οι παραβάτες εκτός από την ποινική δίωξη ευθύνονται και αστικώς σε αποζημίωση κατά τις διατάξεις περί αδικοπραξιών.

— Ιδιαίτερα βέβαια για τους εμπρηστές των δασών προβλέπεται φυλάκιση και από τον Ποινικό Κώδικα.

Εκτός από τις περιπτώσεις αυτές που αφορούν τον καθένα υπάρχουν και αρκετές άλλες συγκεκριμένες υποχρεώσεις και προβλεπόμενες σχετικές ποινές που αφορούν οργανισμούς, επιχειρήσεις κ.λπ. γεγονός που υποχρεώνει όλους να είναι πλήρως ενήμεροι με τις ισχύουσες διατάξεις (π.χ. Ν. 998/79 κ.λπ.).

Πέραν όμως από τις Νομικές υποχρεώσεις ο καθένας θα πρέπει να βοηθά και να συμμετέχει ενεργά στην προστασία γενικά των δασών από τις πυρκαγιές, συνεργαζόμενες για το σκοπό αυτό με την τοπική Δασική Υπηρεσία.

Χρησιμοποίηση της φωτιάς

Ο σύγχρονος άνθρωπος πρέπει να μάθει να χρησιμοποιεί την φωτιά επωφελώς:

- Να χρησιμοποιεί την φυτική βιομάζα για ενέργεια (θερμική). Επομένως κάθε ανεπιθύμητη φυτική ύλη πρέπει να κόβεται και να μεταφέρεται σε χώρους μετατροπής της σε θερμική ενέργεια (φούρνοι, τζάκια κ.λπ.).
- Να συσσωρεύει οποιαδήποτε φυτική ύλη σε χώρους σήψης για δημιουργία οργανικού λιπάσματος.
Η επιτάχυνση της σήψης γίνεται με θρυμματισμό, ανάμιξη με χώμα και υγρασία.
- Να παραχώνει με το όργωμα, σε γεωργοδενδροκομικά καλλιεργούμενες εκτάσεις τη λεπτή φυτική ύλη, γιατί βελτιώνεται το έδαφος (αύξηση υδατοχωρητικότητας, αεροχωρητικότητας, οργανικής ουσίας, συσσωματώδους υφής, θρεπτικών αλάτων-ιχνοστοιχείων κ.λπ.).
- Να αποφεύγει την παρασκευή φαγητών και ροφημάτων στο ύπαιθρο, αφού σήμερα είναι εύκολη η παρασκευή τους στο σπίτι, η μεταφορά και διατήρησή τους οποιαδήποτε καθώς και η προμήθειά τους σε διατηρημένες μορφές (κονσέρβες).
- Η οποιαδήποτε μετάβαση στο ύπαιθρο, δεν μπορεί και δεν πρέπει να έχει σαν σκοπό την απόλαυση επιτόπου παρασκευής φαγητών και ροφημάτων, αλλά εκ διαμέτρου διαφορετικές σκοπιμότητες όπως: εργασία, αλλαγή περιβάλλοντος, ικανοποίησης αναγκών αισθητικών, τέρψης ή αναψυχής, επαφής και γνωριμίας με την φύση, άθλησης (οδοιπορία, κυνήγι κ.λπ.), φυσιογνωστικής έρευνας, σπουδής και άλλα.
Είναι αξιοσημείωτα τα εξής: στην παλιότερη εποχή ο άνθρωπος δεν έκαιγε τις φυτικές ύλες, αλλά τις χρησιμοποιούσε όπως στις 1, 2 και 3 παραγράφους και μετέφερε το φαγητό του σε παρασκευασμένη ή ξηρά μορφή (Τράσιτο, Ντορβάς, δισάκι κ.λπ.) και κατά κανόνα ήταν λιτοδίαιτος στις υπαίθριες απασχολήσεις του.
- Οι βοσκότοποι και οι βοσκήσιμοι χώροι γενικά όχι μόνο δεν βελτιώνονται με το κάψιμο, αλλά υποβαθμίζονται και τελικά καταστρέφονται. Το κάψιμο των βοσκησίμων εκτάσεων είναι μία κακή και αναχρονιστική συνήθεια που οδηγεί αναπόφευκτα στην ερήμωση και στην φτώχεια.
- Για την εξαφάνιση κάθε ανεπιθύμητης ύλης ή αντικειμένου η καλύτερη λύση δεν είναι το κάψιμό τους, γιατί μολύνει την ατμόσφαιρα, το έδαφος, τα νερά και πολλές φορές γίνεται αιτία καταστροφικών πυρκαγιών σε δασικές και γεωργικές εκτάσεις, σε γεωργοκτηνοτροφικές εγκαταστάσεις και προϊόντα, σε κατοικημένους χώρους, θανατώνοντας συγχρόνως άγρια και οικόσιτα ζώα αλλά και ανθρώπους. Πρέπει να συγκεντρώνονται σε χώρους απορριμάτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΤΑ ΔΑΣΗ ΜΑΣ.....	1
Τι είναι Δάσος και δασικές εκτάσεις γενικά.....	2
Το Δάσος είναι πολύτιμο.....	3-10
Γενικά το Δάσος με τις διάφορες λειτουργίες του.....	11
Υπάρχοντα Δάση.....	12
Το Δάσος και ο άνθρωπος.....	13
Τα Δάση μας κινδυνεύουν.....	14
Αιτίες των πυρκαγιών.....	16
Συνέπειες των πυρκαγιών.....	17
Με τις πυρκαγιές.....	18-19
Πρόληψη των πυρκαγιών.....	20-21
Όταν είσαι στο Δάσος να θυμάσαι.....	22
Κατάσβεση των πυρκαγιών.....	24-26
Μετά την πυρκαγιά.....	28
Νομικές συνέπειες.....	29-30
Χρησιμοποίηση της φωτιάς.....	31

